

„Kezdjünk mindig új lendülettel, és ha nem sikerül százszor, mondjuk százegyedszer is, hogy újrakezdünk.”

Slachta Margit

A NEMZETI SZOCIÁLPOLITIKAI INTÉZET KIALAKULÁSÁNAK ELŐZMÉNYE, TÖRTÉNETE

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet országos szociális, illetve gyermekjóléti, gyermekvédelmi módszertani feladatait 2013-tól a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság vette át. 2015-ben a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal szervezeti rendszerében folytatódott az ellátástámogató és szakmafejlesztési tevékenység. 2017 januárjától (az NRSZH megszűnését követően) ezek az elődintézményi feladatok ismét a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósághoz kerültek. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságon ezzel egy rendkívül sokrétű tevékenységet nagylétszámú munkatárssal végző szervezet jött létre. A Főigazgatóság és területi kirendeltségei látják el az ország és a főváros szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézményeinek fenntartói és módszertani irányítói feladatait is.

A fogyatékosokkal élő emberek érdekében történő fejlesztések összehangolásával és szervezésével látott el segítőként a szociális területen feladatokat a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság mellett a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft., 2019 szeptemberétől Nemzeti Fogyatékosügyi- és Szociálpolitikai Központ Közhasznú Nonprofit Kft., jelenleg pedig (2021 júliusától) Szociálpolitikai Innovációs Közhasznú Nonprofit Kft. néven.

2018-ban a Szociális Ügyekért Felelős Államtitkárság élén változás történt, az új szociális ügyekért felelős államtitkár Fülöp Attila lett. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma úgy ítélte meg, hogy a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságnál összpontosuló tevékenységeket szükséges újra elosztani a területen megvalósuló minél magasabb minőségű szakmai támogatás érdekében. Ennek következtében az első lépések a Nonprofit Kft. feladatainak bővítésére vonatkoztak, és ezzel párhuzamosan 2020 nyarán elkezdődött az előkészítése egy új költségvetési szervezet, egy újonnan alakuló szociális csúcsháttérintézmény létrehozásának is. 2021. január 1-jén a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság szakmatámogatási feladatainak és a Nonprofit Kft. fogyatékosügyi feladatainak átvételével kezdte meg működését a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet, mely így több szervezet feladatait tömörítő szakmai tudásközpontként a szociális terület meghatározó szereplőjévé vált. Az emberi erőforrások minisztere Dr. habil. Tóth Tibort kérte fel az Intézet főigazgatói tevékenységének ellátására. Ezáltal a továbbiakban a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság intézményfenntartói feladat- és hatáskörében látja el tevékenységét, a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet pedig a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi terület szakmai, módszertani tudásközpontjaként funkcionál és szakmafejlesztési feladatokat lát el.

A Nemzeti Szociálpolitikai Intézet tevékenysége

Jelenleg az NSZI négy szakmai igazgatósága látja el a fent említett feladatokat. A *Képzési Igazgatóság* feladata az ágazat egész országgra kiterjedő képzési, szakképzési, továbbképzési rendszerének, valamint a képzési, koordinációs és vizsgaközpontjának működtetése, a szociális- és gyermekvédelmi rendszer továbbképzési programjainak minősítése, és a fogyatékkal élő személyekkel foglalkozó szakemberek számára egyes felnőttképzések biztosítása. Az Igazgatóság főbb feladatait két szervezeti egység keretében valósítja meg, ezek a Szociális Képzési, Koordinációs Iroda és Vizsgaközpont, valamint a Továbbképzési Minősítő és Koordinációs Iroda. Az Igazgatóság a hatáskörébe tartozó európai uniós programok szakmai felügyeletét is ellátja. Az igazgatóság élén Spiesz Tamás igazgató áll.

A *Pályázati Igazgatóság* pályázat- és támogatáskezelési tevékenységével, valamint az elemi rehabilitációs szolgáltatással összefüggő módszertani feladatok ellátásával támogatja a Minisztériumot és az Intézetet átfogó szakmapolitikai céljaik kidolgozásában és megvalósításában, továbbá az Igazgatóság végzi a hatáskörébe tartozó európai uniós programok szakmai felügyeletét is. A pályázati igazgatói feladatokat Szilaj Zsolt látja el.

A *Módszertani Igazgatóság* az Intézet szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások szakértői és szolgáltatástámogatási feladataival és szakmai-módszertani fejlesztéseivel foglalkozó szervezeti egysége. Feladatterületei több mint két évtizedes intézménytörténeti átalakulás eredményeként formálódtak ki, munkatársai a Szociális és Gyermekjóléti Iroda és a Gyermekvédelmi Iroda szervezetében teljesítik a feladataikat. A két Iroda számos tevékenysége mellett, azokkal szoros összhangban jelenik meg az Igazgatóság feladatai között a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. § (7) bekezdés b) pontja szerinti jelzőrendszer keretében a 24 órás, ingyenesen hívható telefonos szolgáltatás, a „Zöld Szám” működtetése, valamint a Szociális Ágazati Portál tartalmi gondozása. A módszertani igazgatóságot Kun Gábor igazgató vezeti.

A *Fogyatékosügyi Igazgatóság* feladata a fogyatékos emberek jogaihoz, esélyegyenlőségük biztosításához kapcsolódó szakmai és információs tevékenységek ellátásában való közreműködés. Szakmai munkájuk keretét a nemzetközi és hazai jogszabályi környezet határozza meg. Az Igazgatóság közreműködik a fogyatékos emberek integrációját és önálló

életvitelét elősegítő szolgáltatások, ellátások biztosításához kapcsolódó feladatokban. Két szervezeti egységben zajlik a feladatellátás.

A Rehabilitációs Szakmafejlesztési Iroda tevékenységének fókuszában a megváltozott munkaképességű személyek komplex minősítésével, ellátásaival, rehabilitációs hatósági feladataival, a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokkal, illetve a rehabilitációs foglalkoztatással kapcsolatos hatósági és szakmai-módszertani feladatok állnak.

A Magyar Jelnyelvi Iroda a jelnyelvi tolmácsszolgálatok módszertani központjaként a hallássérült és siketvak személyek nyelvi jogainak és a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáféréseinek biztosítása érdekében látja el feladatait.

A szervezeti egységek működtetése mellett két további feladatkör jelenik meg a Fogyatékosügyei Igazgatóságon. Egyrészt az autizmus koordinációs tevékenység, másrészt a hatáskörébe tartozó európai uniós programok szakmai felügyelete. A fogyatékosügyei igazgatóság élén Sidlovics Ferenc megbízott igazgató áll.

Az Intézet továbbá hat európai uniós projekt megvalósításáért felel.

A Nemzeti Szociálpolitikai Intézet a jövőben a fent említett feladatokon túl, feladat- és hatáskörét bővíteni szeretné. Fontosnak tartjuk, hogy egyfajta tudásközpontként működjünk, és munkánk disszeminációja érdekében konferenciaszervezői tevékenységet is folytassunk. Intézetünk az ellátásokban dolgozó gyakorlati szakemberek, valamint a területi szakmafejlesztési intézmények munkájának bemutatása és tapasztalatainak közvetítése érdekében egy negyedévente megjelenő szakmai folyóiratot indított újjára a szakszerűség és emberség jegyében. A *Gondoskodás* című folyóirat főszerkesztője Domszky András főigazgató-helyettes.

Terveink között szerepel továbbá, hogy képzési kínálatunk sikeresen integrálódjon a felsőoktatás különböző képzési szintjein is, és gazdagítsa a területen dolgozó szakemberek és leendő szakemberek tudását.

Intézetünk több szervezettel együttműködésben dolgozik a megfelelő szakmai színvonal létrehozásán, és az intézmények kölcsönösen segítik egymást szakmai munkájuk során. Kiemelt együttműködő partnernek tekintjük a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságot, az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálatot, az Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetségét, az Autisták Országos Szövetségét, a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségét, a Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórumot, a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségét, a Siketvakok Országos Egyesületét, a módszertani és képzési területen az egyházakat és minden olyan civil szervezetet, amelyek a területen tevékenykednek.

Az Országgyűlés 2021. április 29-i határozata nyomán a Kormány módosította Intézetünk elnevezését. 2021. szeptember 18-án hivatalosan felvettük a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet nevet, tisztelettel adózva a magyarországi egyházi szociális munka, és ezáltal az állami szociális segítségnyújtás megteremtőinek. Ez alkalomból, 2021. szeptember 17-én konferenciát szerveztünk, melynek során Slachta Margitra és munkásságára emlékeztünk. Slachta Margit személye és munkássága, a szociális munka terén elért kezdeményező teljesítménye kimagasló és példaértékű. Nemcsak elméletben, de gyakorlati téren is aktívan tevékenykedett, életét a szociális munkának szentelte. Intézetünk minden dolgozója büszke erre, és törekszünk ennek fényében végezni munkánkat.

Dr. Tóth Tibor főigazgató szavait lejegyezte
Fekete Ilona kommunikációs munkatárs